

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Oboer/79/2013
Identifikačné číslo spisu:	3208899944
Dátum vydania rozhodnutia:	30.05.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:3208899944.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej: POHOTOVOST', s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti povinnému: A. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom D., o vymoženie 220,41 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pod sp. zn. 2 Er 1473/2008, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 2 CoE 170/2012-63 zo 6. augusta 2012, takto

rozhodol:

- I. Návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a .
- II. Dovolanie oprávnenej o d m i e t a .
- III. Povinnému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Súdny exekútor požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (§ 44 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov - ďalej len Exekučný poriadok) na základe notárskej zápisnice zo 06. 03. 2004, sp. zn. N 1100/2004, NZ 19749/2004, spísanej notárom JUDr. Ondrejom Ďuriačom (ďalej len notárska zápisnica). Okresný súd Bánovce nad Bebravou uvedenej žiadosti vyhovel a súdneho exekútora poveril vykonaním exekúcie.

Následne Okresný súd Bánovce nad Bebravou uznesením č. k. 2 Er 1473/2008-43 z 24. 04. 2012 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil. Rozhodol tak s poukazom na ustanovenie § 41 ods. 2 písm. c/ a § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku, pričom konštatoval, že exekučným titulom je notárska zápisnica, spísaná na základe splnomocnenia uvedeného v spotrebiteľskej zmluve obsiahnutého na vopred predtlačenom formulári. Splnomocnenie na spísanie notárskej zápisnice pre konkrétnu osobu vybranú veriteľom si povinný osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnutie s ostatnými štandardnými podmienkami zmluvy. Povinný mohol len zmluvu odmietnuť ako celok, alebo sa podrobiť všetkým obchodným podmienkam. Bolo zjavné, že veriteľ v predtlačenom splnomocnení určil pre svojich dlžníkov ako ich zástupcu jemu známu osobu. Dlžník nemal možnosť ovplyvniť vyhlásenie

svojho zástupcu a vo vzťahu medzi nimi chýbal akýkoľvek prvok dôvery, ba naopak, ich záujmy boli práve s ohľadom na previazanosť osoby zástupcu s osobou veriteľa rozporné. Súd prvého stupňa preto považoval ustanovenia o splnomocnení advokáta O. G. dlžníkom za neprijateľnú zmluvnú podmienku, a tým splnomocnenie podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka za neplatné. Rovnako tak dojednanie úroku z omeškania 0,25% denne (t. j. 91,25% ročne) pre rozpor so zákonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka považoval za neplatné. Na záver rozhodnutia súd prvého stupňa uviedol, že predložená notárska zápisnica bola spísaná na základe neplatného splnomocnenia, a teda ona sama neobsahuje vyhlásenie povinného ako dlžníka, a preto nie je spôsobilým exekučným titulom. Súd prvého stupňa uzavrel, že exekúcia na podklade takejto notárskej zápisnice nie je prípustná.

Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací uznesením č. k. 2 CoE 170/2012-63 zo 06. 08. 2012 potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa. Uviedol, že preskúmaním obsahu spisu mal za preukázané, že uznanie právneho záväzku a tým aj súhlas s vykonateľnosťou notárskej zápisnice uskutočnil za povinného O. R., koncipient advokáta O. G., ktorého na to povinný splnomocnil v zmluve o úvere. Predmetná zmluva bola uzatvorená na vopred pripravenom formulári, ktorého obsah povinný nemohol ovplyvniť, z čoho vyplynulo, že advokáta si povinný nevybral, keďže tento bol vopred určený oprávnenou. Táto skutočnosť bola aj dôvodom obavy, že záujmy takto určeného advokáta sú v rozpore so záujmami povinného. Každý právny úkon urobený touto osobou za povinného, teda aj vyhlásenie obsiahnuté v notárskej zápisnici, ktorá je exekučným titulom, považoval za absolútne neplatný v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Súd prvého stupňa preto správne vyhlásil exekúciu vykonávanú na základe neplatného exekučného titulu za neprípustnú a v zmysle § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku ju zastavil.

Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť 12. 10. 2012.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne podala oprávnená (ďalej aj dovolateľka) dovolanie v dvoch podaniach (č. l. 77 a 84), pričom uviedla, že súdy rozhodli „nad rámec zverenej právomoci“ (§ 237 písm. a/ O. s. p.), konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O. s. p.), oprávnenej odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) tým, že nezohľadnili jej námietky, konali bez pojednávania a dokazovania a nerešpektovali jej právo na to, aby jej právna vec bola rozhodovaná na základe správneho právneho základu, súčasťou ktorého je aj výklad práva Európskej únie a tiež tým, že v súdnom konaní nerešpektovali procesný návrh oprávnenej na prerušenie odvolacieho konania postupom podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., v tejto súvislosti namietala tiež nesprávne obsadenie súdu (§ 237 písm. g/ O. s. p.), s poukazom na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 206/08, v ktorom bolo uvedené, že ak sa v spore v konaní pred vnútroštátnym súdom nepodielal svojím výkladom práva spoločenstva komunitárny sudca, hoci tento výklad bol nevyhnutný na rozhodnutie vo veci samej, potom vnútroštátny súd bol v tejto časti konania nesprávne obsadený. Zároveň namietala, že súdy sa v konaní dopustili inej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), pretože nesprávne zistili skutkový stav a nevykonali náležité dokazovanie a napadnuté rozhodnutie založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Dovolateľka žiadala, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiadala, aby bolo dovolacie konanie prerušené podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a Súdnemu dvoru Európskej únie boli predložené prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní.

Povinný a ani súdny exekútor sa k dovolaniu oprávnenej nevyjadrili.

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne podala včas oprávnená, zastúpená v dovolacom konaní v súlade s § 241 ods. 1 vetou druhou O. s. p., skúmal ďalej, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

K podobnému návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania sa už Najvyšší súd Slovenskej

republiky vyjadril vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. V prejednávanej veci Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a) výkladu zmlúv; b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania. V danom prípade sa síce v dovolaní napadnutých rozhodnutiach spomína aj smernica 93/13/EHS, z určujúceho hľadiska však zo strany súdov nižších stupňov išlo o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov. Ako príklad Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza rozhodnutia z 31. 05. 2013 sp. zn. 4 Cdo 304/2012, sp. zn. 7 Cdo 174/2012, z 24. 06. 2013 sp. zn. 4 Cdo 319/2012, z 31. 07. 2013 sp. zn. 4 Cdo 399/2012 a sp. zn. 4 Cdo 369/2012 z 22. 08. 2013 sp. zn. 4 Cdo 24/2013 a z 30. 09. 2013 sp. zn. 4 Oboer 85/2013, na ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci. S poukazom na uvedené dovolací súd návrh na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol.

II. V ďalšom Najvyšší súd Slovenskej republiky bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či oprávnenou podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. Dovolaťkou napadnuté uznesenie však nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávnenej preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. nie je prípustné.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy len vtedy, ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a e/ O. s. p. netvrdila a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolací súd sa ďalej zaoberal oprávnenou namietanými vadami, pričom konšatoval:

1. Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O. s. p.) je daná iba vtedy, ak súd rozhodol o veci, o ktorej nemal rozhodnúť. Rozhodovanie súdov v exekučných veciach však vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

2. Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nie je rozhodnutím o veci samej, preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodutej veci v zmysle v § 237 písm. d/ O. s. p. (viď aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 01. 02. 2012 sp. zn. 5 Cdo 205/2011 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. 06. 2012 sp. zn. III. ÚS 254/2012).

3. Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd pri skúmaní, či je exekučný titul vykonateľný (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), vychádza z tvrdení oprávnenej v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu a nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.), lebo je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu.

4. Exekúciu možno vykonať len na podklade notárskej zápisnice, ktorá má náležitosti uvedené v § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku; ak tieto náležitosti nemá, nejde o vykonateľný exekučný titul. Ak je za exekučný titul označená notárska zápisnica, je exekučný súd povinný skúmať, či na jej podklade možno vykonať exekúciu (porovnaj obdobne R 58/1997). Pokiaľ notárska zápisnica nie je vykonateľný exekučný titul, je exekúcia neprípustná, čo je dôvod na zastavenie exekučného konania (I. ÚS 151/2011 a I. ÚS 155/2011). Najdôležitejšou náležitosťou notárskej zápisnice ako exekučného titulu je súhlas

povinnnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice. Ak niekto ako zástupca vysloví za povinnú osobu takýto súhlas napriek tomu, že nie je oprávnený za ňu konať, nejde o súhlas povinnnej osoby. Zastupovať iného nemôže ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného (§ 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka) - o taký prípad ide tiež vtedy, keď určitý nebankový subjekt má vopred vytypovaného „zástupcu“ druhej zmluvnej strany, následné úkony ktorého sledujú nie záujmy ním zastupovanej zmluvnej strany, ale záujmy nebankového subjektu. Dohoda o zastúpení je v tomto prípade neplatná (§ 39 Občianskeho zákonníka), preto je absolútne neplatný aj splnomocnencom udelený „súhlas“ s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, v dôsledku čoho chýba podstatná náležitosť jej materiálnej vykonateľnosti (§ 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku).

5. Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu na vykonanie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nevykonan na pojednávaní a za prítomnosti oprávnenej a povinného; obdobne - teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávnenej môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania (pozri aj II. ÚS 160/2013).

6. Ak sa exekúcia navrhuje na podklade notárskej zápisnice, ktorá nemá náležitosti vykonateľného exekučného titulu (§ 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku), ide o dôvod, so zreteľom na ktorý treba žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnuť (prípadne, ak táto okolnosť vyjde najavo až po poverení súdneho exekútora, exekučné konanie zastaviť).

7. Skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade v zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a aj odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 O. s. p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv oprávnenej. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.

Keďže k obdobným dovolacím námietkam oprávnenej, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jej dovolania podaného aj v preskúmvanej veci, sa už Najvyšší súd Slovenskej republiky vyjadril vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky, dovolací súd konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Ako príklad uvádza Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutia z 31. 05. 2013 sp. zn. 7 Cdo 174/2012, z 31. 07. 2013 sp. zn. 4 Cdo 369/2012, sp. zn. 4 Cdo 409/2012, z 22. 08. 2013 sp. zn. 5 Cdo 374/2012, sp. zn. 4 Cdo 24/2013, z 30. 09. 2013 sp. zn. 4 Oboer 85/2013, z 31. 10. 2013 sp. zn. 4 Oboer 101/2013, z 09. 01. 2014 sp. zn. 7 ECdo 152/2013 a z 29. 01. 2014 sp. zn. 7 ECdo 146/2013.

Tieto právne závery (viď body 1. až 7.) zastáva Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v preskúmvanej veci a stotožňuje sa s názorom, že v danom prípade notárska zápisnica - z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov - nie je vykonateľný exekučný titul.

Dovolací súd ďalej dodáva, že súdy oprávnenej tiež neodňali možnosť konať pred súdom tým, že jej neumožnili viesť kontradiktórne konanie, keďže vzhľadom na predložené listinné dôkazy postačuje, ak sú rozhodujúce skutočnosti osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín a príloh.

Neopodstatnená je aj dovolacia námietka spočívajúca v tom, že návrhom oprávnenej označeným ako „Návrh na prerušenie konania postupom podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o

fungovaní EÚ a doplnenie právnej argumentácie k podanému odvolaniu“ sa odvolací súd nezaoberal. Predmetný návrh bol oprávnenou podaný na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou dňa 09. 08. 2012 (č. l. 67) až po rozhodnutí odvolacieho súdu o odvolaní oprávnenej, keďže odvolací súd rozhodoval už dňa 06. 08. 2012. Z uvedeného vyplýva, že odvolací súd sa ani návrhom oprávnenej zaoberať nemohol. Navyše z úradného záznamu (č. l. 109) Okresného súdu Bánovce nad Bebravou vyplýva, že s poukazom na účelnosť a hospodárnosť konania sa súd prvého stupňa bude týmto návrhom zaoberať až po rozhodnutí dovolacieho súdu o dovolaní oprávnenej. S poukazom na uvedené týmto postupom súdov nebola oprávnenej odňatá možnosť konať pred súdom.

Ako neopodstatnenú vyhodnotil dovolací súd tiež námietku oprávnenej, že v prejednávanej veci rozhodol nesprávne obsadený súd v zmysle § 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 237 písm. g/ O. s. p. (Zákonným sudcom (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) je sudca určený v súlade s rozvrhom práce vecne a miestne príslušného súdu. Postavenie zákonného sudcu ako osoby, ktorá má o veci rozhodnúť, je späté so sústavou súdov, ktorú upravuje zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o súdoch). Nevyhnutným predpokladom toho, aby účastník konania nebol odňatý svojmu zákonnému sudcovi, je rozhodovanie o jeho veci súdom, ktorý je podľa zákona na rozhodovanie o nej vecne, miestne i funkčne príslušný. Zákonným sudcom je v prípade samosudcu ten sudca, ktorý je právnymi predpismi (vrátane predpisov vnútornej povahy, ako napr. rozvrhom práce v zmysle § 50 ods. 1 zákona o súdoch) určený tú - ktorú vec prejednať a rozhodnúť; ak má niektorú vec prejednať a rozhodnúť senát príslušného súdu, sú zákonnými sudcami všetci členovia toho senátu, ktorý je rozvrhom práce určený túto vec prejednať a rozhodnúť (viď tiež § 3 ods. 3 zákona o súdoch). Vzhľadom na uvedené, nemožno dospieť k záveru, že konanie je postihnuté touto vadou, keďže konanie sa uskutočnilo na vecne a miestne príslušnom Okresnom súde Bánovce nad Bebravou a následne na funkčne príslušnom Krajskom súde v Trenčíne pred senátom určeným podľa rozvrhu práce tohto krajského súdu.

V súvislosti s námietkou dovolateľky, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci treba uviesť, že táto vada je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), avšak (na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. To isté platí aj o nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Vzhľadom k tomu, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených dovolateľkou a nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O. s. p., pričom prípustnosť podaného dovolania nevyplyva ani z § 239 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p., a to bez toho, aby sa zaoberal napadnutým rozhodnutím z hľadiska jeho vecnej správnosti.

III. V dovolacom konaní procesne úspešnému povinnému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech v konaní nemala (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p.). Keďže mu však trovy v dovolacom konaní nevznikli, dovolací súd mu náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3: 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.